

N:o 204.

Af Herr Anders Persson: Om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående infordrande och framläggande för nästa lagtima Riksdag af erforderliga statistiska uppgifter med afseende å ifrågasatta förändringar i den kommunala rösträtten.

Underrättelsen om den utgång, frågan angående förändring i den kommunala rösträtten vid innevarande riksdag fått, skall tvifvelsutan öfverallt inom landet emottagas med allt annat än tillfredsställelse. Ändamålet man afsåg att vinna med kommunallagstiftningen var väl ovedersägligt att införa en verklig sjelfstyrelse; men icke kan det kallas sjelfstyrelse att några få personer, ja till och med en enda, uti en kommun äro de ensamme styrande; ett förhållande som på många ställen förefinnes. Röster hafva ock derföre höjt sig öfverallt inom landet om ändringar härutinnan, och vid hvarje riksdag, efter kommunallagarnes tillämpning, har från representatiöns sida förslag till desammas förändring framkommit, utan att dock något sådant förslag lyckats vinna tillbörligt afseende.

Att här återupprepa de skäl, som tala för en förändring i den kommunala rösträtten, anser jag icke nödigt. Den i min tankè viktigaste och most befogade invändning, som blifvit gjord emot de föreslagna förändringarne, är den, att man icke på förhand kunde känna till huru förändringen skulle slå ut inom de olika kommunerna, vare sig efter ena eller andra förslaget, enär man vore i saknad af erforderliga statistiska uppgifter. Vid frågans sednaste behandling hafva, såväl inom Utskottet som vid öfverläggningarne inom Riksdagens Kamrar, röster höjt sig för aflåtandet af en skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, det Kongl. Maj:t täcktes infordra så beskaffade statistiska uppgifter, som för frågans bedömande kunde anses nödiga.

Öfvertygad att dylika statistiska uppgifter skulle betydligt medverka till och befordra frågans snarare lösning, och då jag här nedan går att föreslå, det Riksdagen ville aflåta en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t i angifna syfte, ber jag att få angifva grunden för hvilken uppgifterna, enligt min mening, borde insamlas.

Den utredning, som för ändamålet vore erforderlig, borde i min tanke utvisa förhållandet inom de särskilda kommunerna emellan de högre och lägre beskattades antal och rösträtt efter fyrktalslängderna och särskildt för hvarje beskattningsföremål samt efter vissa kategorier. Regering och representation blefve derigenom satta i tillfälle att bilda sig klar och tydlig föreställning om verkningarne af de ifrågasatta ändringarne, vare sig rösträtten inskränktes till en tiondedel, en tjugonedel eller annan siffra af församlingens gemensamma fyrktal, eller till grund för rösträtten lades personlighetsprincipen, utsträckt till hvarje myndig och välfrejdad man, som erlade bevillning till staten efter andra artikeln bevillningsstadgan och som i följd deraf skattar till kommunen.

Utan att nu vilja uttala mig för något visst rörande lösningen af den ständigt återkommande rösträttsfrågan, hvilken fråga förr eller sednare måste lösas, då ropen derpå blifva allt större och kraftigare för den åsigten att kommunala rösträtten måtte blifva begränsad, vågar jag härmed och på grund af ofvan anförda skäl vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes infordra och nästa lagtima Riksdag meddela sådana statistiska uppgifter, som pröfvas nödiga för åvägabringande af erforderliga förändringar i frågan om den kommunala rösträtten.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Mars 1872.

Anders Persson.